

Skodelica življenja

»V tej hiši sta živela moja babica in dedek. Po šoli sem prišla k njima na kosilo, 'nahranila' pa sta tudi mojo dušo, saj so bili pogovori še zlasti z babico nepozabni. Predala mi je razumevanje življenja v preteklih časih in marsičesa, kar je povezano z žensko – od odnosov, ljubezni pa vse do staranja. Ni mi predavala, ampak sem med sproščenimi pogovori in še zlasti iz njenih pripovedi različnih zgodb doumela, kaj mi sporoča, kaj je pomembno ... Vse to se me je zelo dotaknilo.«

Tako mi pripoveduje **Tatjana Grča**, po izobrazbi univerzitetna diplomirana ekonomistka, ki skupaj z možem vodi družinsko gradbeno podjetje v Notranjih Goricah. Doda, da je motor podjetja njen mož Leon, zidarski mojster, ki je hišo ženinih starih staršev obnovil in razširil tako, da je v njej dovolj prostora za njuno petčlansko družino in še za koga. Dva od njunih treh sinov sta že odrasla, najmlajši pa je še osnovnošolec.

Najprej dekleta, nato fantje

Emilija, Tatjanina babica, ki so jo klicali Milka, je imela težko otroštvo. Rodila se je v vasi Bevke, a žal zelo zgodaj izgubila svojo mamo. Ker doma ni bilo prostora za vse, so otroci odšli zgodaj služiti. Milka je tako pri komaj šestih letih prišla – milo rečeno – k ne prav razumevali gospodarici. »To me je vedno znova presunilo. Ko sta bila moja sinova stara osem in šest let, me je stisnilo pri srcu, ko sem pomislila, da je moja babica pri teh rosnih letih, ko je otrok še nebogljn in potreben starševske ljubezni in skrbi, morala sama na delo k popolnim tujcem.« Tatjana je večkrat pripovedovala, kaj vse je doživljala in kako zelo jo je zeblo, gospodarica pa ji je zabrusila, naj se s »kosmom« pokrije (tako so po domače rekli omari). Na tej kmetiji je služila do svojega 27. leta, in občudovanja vredno je, da se je v tako težkih pogojih oblikovala v tako ljubečo, razumevaljočo in tankočutno osebo.

V bližnji vasi Blatna Brezovica je živel Franc, ki je bil po poklicu kolar (po domače se jim je reklo Pri Bognarjevih). Ker je bil pri 39 letih še samski, ji je predlagal, da bi se poročila in zaživela v hiški v Notranjih Goricah. Milka si je ogledala kraj in s pogledom skozi okno hiše razmišljala: »Priden je, resen, o njem nisem slišala ničesar slabega, zato bom pristala,« je babica pripovedovala Tatjani. »Šele na »oklicanjih« je izvedela, da je bil pravzaprav star 41 let, pa se je 39 lepše slišalo ...

Franc si je zelo želel sina, a rodile so se jima tri hčere. Pa je vseeno vse tri razvajal. »V njegovi hiši so zdaj trije fantje, moji sinovi, in mislim, da bi bil dedek na to zelo ponosen,« pravi Tatjana. Na parceli pod to hišo sta zgradila svoj dom Tatjanina starša, mama Breda je njuna druga hči po vrsti. Ker sta bila oba starša v službi, sta Tatjana in njena sedem let mlajša sestra Nataša preživele veliko časa pri mami in atu, kakor sta klicali stare starše. Dedek je bil veseljak in se je rad šalil, babica pa je bila polna miline in modrosti. Stari ata je imel ob hiši

kolarsko delavnico in Tatjana se še vedno spominja vonja po lesu, ognja v zakurjeni peči, tračne žage in tudi lesenega tricikla, ki ji ga je naredil. Mama Milka, ki je bila večša šivilja, je marsikateri ženski v vasi sešila oblačila, svoje vnuke pa rada razvajala. Tatjana pa se spomni, kako ji je dala vedeti, da naj bo ponosna na svoj spol in naj najde moža, ki jo bo imel rad. O ženskosti in ženskah ji je pripovedovala tudi v »zgodbah, ki jih piše življenje«.

Ljubezen, otroci in preizkušnje

Le malo potem, ko je Tatjana spoznala svojega moža, in deset let po dedkovi smrti je mama Milka prezgodaj odšla. »Večkrat pomislim, kako lepo bi bilo, če bi doživela rojstvo vsaj najstarejšega sina, ni mi ji uspelo predstaviti niti moža, a zagotovo mamo in ata v hiši še vedno čutim. Več dogodkov je bilo, ki so me napeljali na to, da je mama Milka z menoj, da je tako rekoč moj angel varuh,« pripoveduje naša sogovornica. Takega angela je potrebovala, saj se je kar 11 let spopadala z anksiozno motnjo, ki ji je jemala moči. Kljub preizkušnji s tesnobo je Tatjana doživela veliko lepega ob ljubečem možu in treh zdravih sinovih, na potovanjih je spoznala čudovite ljudi, se odprla duhovnemu razvoju ter zbrala pogum in izdala knjigo kot pomoč ljudem v stiski.

Mož Leon jo je razumel in ji stal ob strani. Tatjana ga je opazila še kot osnovnošolka, Leon pa se je za Tatjano, ki jo je poznal na videz, zagrel v lokalnem gledališču KD Janez Jalen, kjer je igrala eno izmed stranskih vlog. Kmalu sta se poročila, z otroki pa sta počakala, saj je morala Tatjana še diplomirati.

In potem so prišli na vrsto otroci. Najstarejši Marko je star 22 let in je šel po stopinjah očeta Leona; ob delu v

FOTO: L. J.

Tatjana je presenečena nad odzivi na knjigo o premagovanju anksioznosti.

domačem podjetju študira gradbeništvo. Dve leti mlajši Samo hodi po stopinjah maminega deda Franca, odločil se je za mizarški poklic. »Želela sva si še enega otroka, toda postavila sem si mejo do 35. rojstnega dne. In za 8. marec sem kot darilo dobila najmlajšega sina, ki je zdaj v 8. razredu. Peter je naš sonček, sicer pa so vsi trije bratje zelo povezani.«

Ob treh otrocih, službi, ki jo je kasneje zamenjala za vodenje domačega podjetja, ob dejavnostih v podjetniškem svetu (bila je tudi predsednica organizacije za poslovno in podjetniško mreženje BNI) in prizadevanjih biti povsod odlična sta se začela pojavljati tesnoba in strah, ali bo zmogla. Postajalo je vse težje ...

Hvaležnost za iskrenost

V knjigi Skodelica življenja, ki jo je izdala v samozaložbi, je odkrito pisala o vseh doživljanjih anksioznosti, čakanju na pravo diagnozo, ki jo je razbremenila občutka, da si morda vse skupaj le umišlja, o zdravljenju in iskanju poti iz stiske, za katero se je izkazalo, da sploh ni tako redka. Ni bilo enostavno razkriti se, pisati o svoji ranljivosti in nemoči. Preden je knjiga izšla, so jo razjedali dvomi, kako bo prenesla javno izpostavljenost. Toda Tatjana želi s knjigo opogumiti in opolnomočiti ljudi, ki jih pestijo tesnoba, občutek brezizhodnosti, strah, celo obup. Jih spomniti, da niso sami, in podreti stigma, ki se še vedno drži duševnih motenj in bolezni. Skodelici njenega življenja, v katerem je šlo kar nekaj kapljic čez rob, je dodala sliko volka, ki ga je tako kot tudi vse druge ilustracije v knjigi narisala pri likovnem tečaju. Volkec ponazarja njeno spopadanje z anksioznostjo, njen strah in boj. »Pisanje je bila tudi moja terapija, ki pa se nikoli ne konča, saj celo življenje prihajajo preizkušnje in z njimi naša rast in tudi medsebojna pomoč.«

Tatjana je zelo hvaležna za odlične odzive na njeno knjigo, ki prihajajo od vsepovsod. To ji daje voljo, da jo še naprej promovira. Sprva so se oglašali predvsem mlajši – internetna generacija, kasneje, še posebej po televizijski oddaji Zvezdana, pa je začela dobivati vse več pisem tudi starejših ljudi. Marsikdo se prepozna v opisih njenih stanj, marsikomu odleže, ko razume, kaj se mu dogaja ... Ganjena je bila ob odzivih starejšega para, saj je žena s pomočjo knjige doumela moževe težave. Tatjana se je v dolgem pogovoru zaupala, da se je vse bolj zapiral vase, izgubljala sta prijatelje, sama pa ni vedela, kaj se mu dogaja, zakaj je tak, kako mu pomagati. V zahvalo ji je poslala paket. »Glede na naslovnico knjige mi je spletla vijoličaste copate in v paket dodala tri vrste domačih piškotov ... Ganilo me je do solz.«

Kot da je s knjigo odprla Pandorino skrinjico – od vsepovsod se oglašajo ljudje, ki imajo podobne težave, a se počasi odpirajo in iščejo rešitve. »Ogromno ljudi se srečuje z anksioznostjo – od otrok, ki se spopadajo s stiskami sodobnega sveta, do prezaposlenih odraslih, starejših in osamljenih ljudi.« Tatjana, ki je bila ves čas obdana z ljubeznijo in razumevanjem, poudari, da je tesnoba še zanjo na trenutke nezno. Zato se sprašuje, kako lahko s svojimi izkušnjami pomaga zlasti

FOTO: OSEBNI ARHIV

Ata Franc, mama Milka, vnukinja Tatjana in njena mami Breda

otrokom in starejšim na poti premagovanja anksioznosti. Iz zgodb ljudi, ki ji pišejo, spoznava mnoge nianse zapletenosti odnosov – do sebe, partnerja in družine, ki bi lahko bili podlaga za njeno novo knjigo. O pomenu odnosov in modrosti, s katero se jih trudimo uravnati, pa ji je govorila tudi mama Milka, ki bi si v tej knjigi zaslužila prvo mesto. Vez med starimi starši in vnuki je ena najlepših v življenju, pravi Tatjana.

Lidija Jež

NAGRADNA IGRA

ORIFLAME

MAGIC GARDEN

Vsaka ženska je lepa. Verjamemo pa, da resnična lepota ni le telesna – gre za to, kako se počutite, ravnate in kakšen odnos imate do življenja. Proslavite svojo lepoto s kolekcijo Magic Garden, ki je nastala po navdihu jutranjega sprehoda po vrtu in je čudovita cvetlična, ženstvena dišava.

Med tistimi, ki boste navedli, komu je namenjena kolekcija Magic Garden, bomo izžrebali pet nagrajencev in jim po pošti poslali set predstavljenih izdelkov.

Odgovor nam skupaj s svojimi podatki do **15. aprila** pošljite na dopisnici (vrednost B) na naslov: Zavod Vzajemnost, p. p. 134, 1001 Ljubljana, s pripisom »**Za nagrado**«.